

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/84/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3623200426
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Bebčák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3623200426.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Bebčáka a členiek senátu JUDr. Martiny Nemravovej a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. A., nar. XX.XX.XXXX, B. A., nar. XX.XX.XXXX, a C. D. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom, deti rodičov – otca: E. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., G. XXXX/X, právne zastúpeného JUDr. Marianou Pirtánovou, advokátkou so sídlom H. XXX/X, XXX XX I. a matky: J. H. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., G. XXXX/X, o vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. PE-2P/21/2023-124 zo dňa 31.05.2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. PE-2P/21/2023-124 zo dňa 31.05.2023
p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd návrh zamietol. V odôvodnení poukázal na návrh, ktorým sa otec maloletých detí domáhal zmeny úpravy vyživovacej povinnosti k deťom tak, že otec dieťaťa sa zaväzuje prispievať na výživu mal. A. sumou 180 € mesačne, z toho 80 € mesačne titulom bežného výživného, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky a 100 € mesačne na tvorbu úspor, na výživu mal. B. A. sumou 150 € mesačne, z toho 50 € mesačne titulom bežného výživného, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky a 100 € mesačne na tvorbu úspor, na výživu mal. C. D. A. sumou 130 € mesačne, z toho 30 € mesačne titulom bežného výživného, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky a 100 € mesačne na tvorbu úspor, ktorú sumu je otec povinný poukazovať na osobitný účet maloletej A. A. vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred s tým, že matka je povinná do 3 dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia zriadiť osobitný účet v prospech maloletého dieťaťa a v rovnakej lehote je povinná oznámiť otcovi číslo účtu a peňažný ústav, v ktorom bol osobitný účet zriadený. Návrh otec odôvodnil tým, že podľa neho uhrádzané výživné spolu s rodinnými prídavkami zo Slovenska, ako aj zo zahraničia prevyšuje odôvodnené potreby maloletých detí a je v záujme detí tvoriť úspory na zabezpečenie ich budúcnosti. Pokiaľ by otcovi skončil pracovný pomer v zahraničí, matka by stratila nárok na rodinné prídavky z cudziny, čím sa životná úroveň detí zníži, preto je potrebné, aby v tomto čase sa časť prostriedkov použila na tvorbu úspor. Poukázal na obdobné prípady, kde prvostupňové súdy rozhodujú o zriadení sporiacich účtov, pričom rodinné prídavky sú určené potrebám detí.

2. Okresný súd uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Partizánske, č. k. 1P/39/2021 - 125 zo dňa 31.01.2022, právoplatným dňa 04.03.2022, súd manželstvo rodičov rozviedol, deti zveril do osobnej starostlivosti matke a určil vyživovaciu povinnosť otca k deťom tak, že je povinný prispievať na výživu

mal. A. vo výške 180,- € mesačne, mal. B. výživným vo výške 150,- € mesačne, a mal. D. C. vo výške 130,- € mesačne. V čase tejto úpravy bola matka na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok, rodinné prídavky len zo Slovenska a otec platil výživné spolu 550,- €. Rodičia v čase rozvodu ešte žili v spoločnej domácnosti no otec pracoval v Rakúsku, tvrdil, že dosahuje príjem 2000,- € mesačne. V konaní vedenom pred Okresným súdom Partizánske pod sp. zn. 4P/35/2022 sa matka domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti minimálne o 50,- € na každé dieťa, otec s návrhom nesúhlasil. Okresný súd návrh ako nedôvodný zamietol. V čase rozhodnutia súdu rodičia už spolu nežili, obaja sa podieľali na splátkach hypotekárneho úveru v polovici splátky, matka bola evidovaná uchádzačka o zamestnanie, poberala rodinné prídavky len zo Slovenska. Otec na pojednávaní uviedol, že poberal rodinné prídavky z Rakúska 350,- € mesačne, naposledy mu boli vyplatené asi v júni 2022. Matke rodinné prídavky neposielal, posielal jej výživné. Otec podľa písomného vyjadrenia uvádzal, že má príjem cca 2015,- €/ mesačne netto.

3. Na základe vykonaného dokazovania mal okresný súd za to, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti nedošlo k takej zmene pomerov, že by bolo dôvodné výrok o výživnom meniť. Otec nenavrhol zmenu výšky výživného, ktorá mu bola určená, len jej prerozdelenie medzi výživné určené na spotrebu a na tvorbu úspor. Oproti poslednému rozhodnutiu o výživnom - rozhodnutie o zamietnutí návrhu na zvýšenie výživného, ktoré bolo právoplatne skončené len dňa 11.11.2022, nedošlo k žiadnej podstatnej zmene. Táto otázka teda už bola predmetom rozhodovania - hoc nepriamo, bez procesného návrhu otca. Súd tak mal možnosť určiť výšku výživného a znajúc aj dôvodnosť nároku na rodinné prídavky z Rakúska (je irelevantné či si ich oprávnený uplatnil) rozhodnúť už skôr o delbe výživného aj na tvorbu úspor, no sám tak nerozhodol, pričom to ani otec nežiadal. Ani v konaní vo veci sp. zn. 1P/39/2021 ani neskôr pod sp. zn. 4P/35/2022 nik procesným spôsobom nenavrhol poukazovanie časti výživného na tvorbu úspor. Pritom už v konaní o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k deťom, kde bolo určené výživné v sume, ktorá je stále aktuálna, otec detí pracoval v Rakúsku, dokonca aj do júna 2022 poberal rodinné prídavky z Rakúska, pričom ich matke detí nepoukazoval a platil len sumu 550,- € ako výživné. Takto ani sám, keď poberal rodinné prídavky z Rakúska, žiadne úspory deťom netvoril. Nebolo tiež preukázané, že výška výživného by bola tak vysoká, že tvorba úspor je dôvodná, ani nebolo preukázané nevhodné nakladanie s prostriedkami určenými na výživu detí. Dôvodom toho, aby bola časť výživného poukazovaná na tvorbu úspor je to, aby vymerané výživné, ktoré celkom zjavne prevyšuje úhradu odôvodnených potrieb detí, nebolo nadarmo vyplývané. Pri vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je výživné príjem dieťaťa a rodinný prídavok je podľa § 1 ods. 2, § 2 ods. 1 písm. b/ zák. č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa a na čiastočnú úhradu školských potrieb na účel podpory plnenia školských povinností nezaopatreného dieťaťa. Oprávnenou osobu je v tomto prípade matka dieťaťa, je to teda príjem matky. Nie je dôvodné žiadnym spôsobom započítavať rodinné prídavky do sumy výživného a už vôbec nie obmedzovať vyživovaciu povinnosť povinného rodiča k dieťaťu tým, že je v nejakej výške vyplácaný rodinný prídavok. Pri príjme cca 2200,- € mesačne má otec po odrátaní výživného k dispozícii sumu 1740,- €. Pravidelný čistý príjem matky zo zamestnania je cca 800,- €, pokiaľ by to aj bola suma cca 900,- €, ako uviedla matka detí na pojednávaní, tak matkin príjem je len čosi viac ako polovica otcovho. Príjem trojčlennej domácnosti po zarátaní rodinných prídavkov a príspevku na diétne stravovanie vrátane výživného od otca maloletých je cca 1695,- €, teda je zhruba príjmom otca samotného po odrátaní výživného. Ten ako tvrdí si úspory nevie vytvoriť, pričom sa dožaduje, aby matka nakladala s príjmom trojčlennej domácnosti tak, že úspory deťom tvoriť bude, nepodieľa sa pritom nijako na mimoriadnych výdavkoch na deti. Deťom síce kupuje dary a iné veci, keď sa s nimi stretáva, avšak nejde o nijako významné výdavky, ktoré by nejakým významným spôsobom odľahčili rozpočet matky, nejde ani o predmet nejakej súhry rodičov. Otec vyčíta matke, že chodí na dovolenky, no matka na dovolenky chodí s deťmi pričom je zrejme, že matka volí najekonomickejší variant. Nepotvrdilo sa ani to, že by prostriedky z rodinných prídavkov z Rakúska premrhala, keď má preukázateľne na jednom z účtov sumu prevyšujúcu 4000,- €. Z ničoho nevyplýva, že by sa správala neekonomicky, alebo uprednostňovala seba na úkor prostriedkov určených pre deti. Oproti otcovi a jeho výdavkom sa rozhodnutia matky o účelnosti výdavkov nejavia nevhodné. Právne naopak matka je schopná ušetriť prostriedky na letnú dovolenku v zahraničí, či viacdenný výlet na Slovensku s deťmi. Je zrejme, že otec detí má celkom iné priority ako matka detí, k dispozícii však má pre seba viac prostriedkov ako má na úhradu výdavkov trojčlennej rodiny matka.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec cestou právnej zástupkyne. V odvolaní uviedol, že okresný súd od začiatku nesprávne uchoпил zámer otca, ktorý sa domáhal zmeny vyživovacej povinnosti k maloletým deťom formou mesačnej tvorby úspor. Ku dňu vydania pôvodného rozhodnutia zo dňa 11.11.2022 existoval nárok rodiča pracujúceho v zahraničí na poberanie rodinných prídavkov na maloleté deti a tieto prídavky boli vyplácané na účet otca. V iných obdobných prípadoch súdy riešia prípady rodičov pracujúcich v zahraničí spôsobom, že zahraničné prídavky na deti, ktoré sú poukazované na účet rodiča pracujúceho v zahraničí, je tento rodič povinný mesačne odvádzať na sporiaci účet maloletého dieťaťa. Ak rodič, ktorý v zahraničí nepracuje, si vybaví poukazovanie rodičovského príspevku na svoj účet (ako je to aj v tomto prípade), tak by bolo nelogické otca maloletých detí pracujúceho v zahraničí zaviazať k výživnému na tvorbu úspor vo výške rodičovského príspevku, nakoľko by tento príspevok nebol v dispozícii rodiča pracujúceho v zahraničí, ale v dispozícii rodiča, ktorému maloleté deti boli k.

G..L.

Účelom návrhu nebolo znížiť životnú úroveň maloletých detí, ale zabezpečiť deťom efektívne nakladanie s finančnými prostriedkami, ktoré pochádzajú z ich zákonného nároku. Rodinné prídavky, ktoré sú poukazované na účet matky a s ktorými matka maloletých detí nakladá, vznikli a existujú len vďaka činnosti otca v zahraničí. Práve otec maloletých detí si upiera zo svojho komfortu, upiera si možnosť pracovať bližšie k svojim deťom, priateľom, rodičom, súrodencom a kultúrne bližšej spoločnosti. Okresný súd rodinné prídavky vo výške 528 Eur mesačne na maloleté deti prezentuje svojimi slovami v odôvodnení ako samozrejmosť, ako akýsi dar od štátu, ktorý prirodzene zvyšuje životnú úroveň detí. Opätovná potreba úpravy rodičovských povinností vznikla momentom poukazovania rodinných prídavkov pre maloleté deti, ktorých existencia závisí od aktívnej činnosti otca v zahraničí, na účet matky maloletých detí, a momentom, kedy otec maloletých detí zistil, že tieto financie, ktoré majú slúžiť výlučne deťom, využíva matka vo svoj prospech. Nie je možné sa na tieto rodinné prídavky pozeráť formálne, že by sa jednalo len o nároky detí a je jedno, ktorý z rodičov je ich poberateľom. Ak matka maloletých detí vzala deti na dovolenku, otec si kladie otázku, z akých financií bola financovaná táto dovolenka aj pre matku, a či by nebolo vhodnejšie namiesto dovolenky v čase školskej dochádzky (kde deti vymeškali vyučovanie), zaplatiť dcére A. doučovanie. Otec nechodí na dovolenky, a teda životná úroveň maloletých detí je podstatne vyššia ako životná úroveň otca. Otec maloletých detí by bol spokojnejší, ak by maloleté deti mali radšej úspory do budúcnosti, nakoľko nevie ako ešte dlho bude aj po zdravotnej stránke zvládať pracovať v zahraničí. Ak by otec maloletých detí prestal pracovať v zahraničí, príjem maloletých detí by sa znížil minimálne o 528 € mesačne. Maloleté deti chodia k otcovi a sťažujú sa, že matka im nechce kúpiť potrebné oblečenie, následne im ho kúpi otec. Matka maloletých detí všetky financie (výživné + rodinné prídavky) minie a napriek tomu sa nezdá, že by sa životná úroveň detí výrazne zvýšila (ak neberie do úvahy dovolenky s matkou). Maloletá A. dostáva od matky vreckové vo výške 20,00 € mesačne - má si z toho platiť špeciálnu stravu a dopravu do školy. Samozrejme, že je pre ňu takéto vreckové nedostatočné a chodí si pýtať financie od svojho otca. Otec si preto kladie otázku, že keďže platí svojim deťom väčšinu oblečenia a taktiež im dáva vreckové, na čo sú použité financie z výživného, zahraničného a slovenského prídavku na dieťa a z daňového bonusu. Matka svojou aktívnou činnosťou zabezpečuje pre domácnosť príjem cca 800 - 900 Eur mesačne a slovenské rodinné prídavky v sume 180 Eur mesačne, t. j. spolu 980 - 1080 Eur mesačne. Spolu teda matka maloletých detí hospodári s mesačným príjmom v sume 1968 - 2068 Eur mesačne. Otcov mesačný príjem predstavuje sumu cca 2200 Eur mesačne, z tohto príjmu po odrátaní výživného v sume 460 Eur mesačne otcovi zostáva 1740 Eur. Otec však musí financovať dve domácnosti a dochádzať za prácou do zahraničia. Pre otca ani nie je ekonomicky výhodné pracovať v zahraničí, ale touto prácou dokáže zabezpečiť pre svoje deti výhodnejšie rodinné prídavky. Okresný súd vôbec neuvažoval o tom, že existencia rodičovského príspevku je prejavom aktívnej činnosti rodiča pracujúceho v zahraničí. Otec deťom prispieva aj formou splácania polovice hypotéky na dom, ktorý obýva matka maloletých detí spolu s maloletými deťmi. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie okresného súdu.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že je v záujme mal. detí, aby v čase, keď to finančná situácia rodičov umožňuje, boli dieťaťu tvorené úspory. V prípade mal. detí A. nie je súdom určená výška vyživovacej povinnosti otca k mal. deťom tak vysoká, aby bolo dôvodné časť výživného viazať na tvorbu úspor. Preto navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť.

6. Matka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že exmanžel sa nevie zmieriť s tým, že po dlhom vybavovaní rodinných prídavkov z Rakúska chodia peniaze na jej účet. V čistom po zaplatení výživného pre 3 deti /460 eur spolu/ mu zostáva 1740 eur a to má ešte 13. a 14. plat. Oni z toho žijú štyri osoby a ešte majú šetriť. Je unavená z neustáleho osočovania ako si ja užíva peniaze, ktoré platí na deti. Rozprával to aj v čase, keď ešte rodinné prídavky nedostávali. Od roku 2019 sa o nich vôbec nestaral. Narodilo sa 4. dieťa a všetko jej pomohli zabezpečiť mama a brat, ktorí im stále pomáhajú aj s platením hypotéky. Bola s deťmi na dovolenke aj keď nechodili rodinné prídavky z Rakúska. Vedel, že pôjdu na dovolenku, tak prišiel a zobral im kufror. Zo školy boli deti oficiálne vypýtané u riaditeľa školy. On ich vzal na výlet a do 48 hodín boli doma. Pri jeho prímoch ich mohol vziať aj na dlhšie, keď tak narieka ako by chcel byť s nimi častejšie. Kúpil si nové auto Volkswagen, mohol si kúpiť lacnejšie a ostatné dať deťom na šetriaci účet, aby mali do budúcnosti. Dokedy bral on rodinné prídavky tak sa nemuselo deťom šetriť. Až teraz prišiel na túto skvelú myšlienku.

7. Otec v reakcii na vyjadrenie matky uviedol, že začiatkom roku 2022 dospel k rozhodnutiu, že psychicky a fyzicky už nevládze naďalej žiť pod jednou strechou s agresívnou osobou a to s bývalou manželkou. Pokiaľ býval v spoločnej domácnosti, staral sa o domácnosť väčšinou on, vykonával takmer všetky nákupy, pral, žehlil, kúpil deti, vodil ich do škôlky, staral sa o dom, umýval podlahy, okná, platil dovolenky, výlety, chodil na futbalové tréningy so synom. Na margo práce p. H. (kurátorky detí) uviedol, že ju viac krát kontaktoval, aby mu pomohla a učinila nejaké opatrenia a nikdy nebol vypočutý. Počas spoločného bývania si dala skrásliť nos, navštevovala večernú školu, robila si výlety, chodila na kúpaliská, vodila synov k barbierovi, chodí na kavičky, po nákupných strediskách, na rôzne výlety (do Viedne). Počas manželstva si dovolila kúpiť dve autá, namiesto zabezpečenia doučovania radšej zaplatila z rodinných prídavkov dve zahraničné dovolenky. Vždy mu záležalo na deťoch, a preto podal návrh na založenie sporozáručného účtu, aby deti mali niečo do budúcnosti našetrené. Deti sú s ním takmer každý deň, keď príde zo zahraničia. Čo sa týka auta, ktoré používa, je to Volkswagen Golf, ktorý kúpil v bazári so 133000 najazdenými kilometrami na lízing, aby mohol dochádzať do práce a k lekárom.

8. Matka v písomnej reakcii uviedla, že sťažnosti otca na ňu, na pracovníčky úradu a bývalú triednu učiteľku považuje za šikanu. Deti boli na dovolenke v júni, keď už mali uzatvorené známky. O deti sa vzorne stará. Otec sa o rodinu nestaral ani finančne, a preto podala návrh na výživné. Následne nato podal žiadosť o rozvod. Deti v škole nikdy nemali neospravedlnené hodiny. Za celé 2 mesiace prázdnin ich vzal na 2-dňový výlet do Ružomberku a možno 3 krát niekde kúpať. Býva v tej istej dedine, ani jediný raz u neho deti nespali a to ich nemusel ani pýtať zo školy, aby s nimi mohol tráviť čas. On je s nimi iba keď to jemu vyhovuje. Na papier napíše ako chodí pracovať do zahraničia kvôli nim, pretože chce aby sa mali jeho deti dobre a potom podáva sťažnosti, keď sme na dovolenke. Má možnosť sa podieľať na ich výchove, veď je ich otec. Problémy sa tu neocitli zo dňa na deň ani pri jeho staršej dcére. Nikdy so žiadnym problémom nepomohol, len im komplikuje zbytočne život ako aj napríklad teraz pri týchto nezmysloch. Z neho sa stal po rozvode slobodný muž bez záväzkov, robí v Rakúsku, slušne zarába a ona sa mu stará o 3 deti. Najviac trávi čas iba s tou najmenšou /4 roky/, lebo ho poslúcha. S tými staršími /10, 16/ je to už horšie a s najstarším synom /21/ nekomunikuje vôbec už niekoľko rokov.

9. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) po zistení, že odvolanie podal oprávnený účastník konania (§ 7 CMP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 65 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP) a podľa ust. § 387 ods. 1 CSP rozsudok okresného súdu potvrdil ako vo výroku vecne správne rozhodnutie.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa ust. § 63 ods. 3 zákona č. 36/2055 Z. z. o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

12. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu dospel k záveru, že odvolanie otca nemožno vyhodnotiť ako dôvodné. Otec v odvolaní namietal, že okresný súd nesprávne posúdil situáciu, kedy vo vzťahu k rodinným prídavkom, ktoré vznikli a existujú len vďaka aktívnej činnosti otca, došlo od poslednej úpravy výživného k zmene osoby poberajúcej toto peňažné plnenie a touto osobou sa stala matka ako rodič, ktorému boli maloleté deti zverené. Z návrhu na začatie konania je zrejmé, že otec nežiadal, aby došlo k zníženiu jeho vyživovacej povinnosti, ale predmet konania vymedzil výlučne ako žiadosť, aby časť výživného, ktoré platí, bola vo výške 100 Eur mesačne vo vzťahu ku každému z troch maloletých detí použitá na tvorbu úspor.

13. Krajský súd vo vzťahu k takto formulovanej žiadosti otca považuje za potrebné poukázať na úpravu ustanovenia § 63 ods. 3 Zákona o rodine. Z tohto ustanovenia vyplýva, že tvorbu úspor možno považovať za odôvodnené potreby dieťaťa len v prípade, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú. Neušlo pozornosti krajského súdu, že okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ustanovenie § 63 ods. 3 Zákona o rodine necitoval. Z obsahu odôvodnenia tohto rozsudku je však zrejmé, že okresný súd dôvodnosť návrhu hodnotil aj v intenciách tohto zákonného ustanovenia, keď sa zaoberal výškou výživného, odôvodnenými potrebami maloletých detí a pomermi na strane otca ako povinného rodiča. Práve tieto majetkové pomery povinného rodiča, teda v tomto prípade otca, sú rozhodujúce pre posúdenie dôvodnosti jeho návrhu, aby sa časť výživného použila na tvorbu úspor pre maloleté deti. Krajský súd v tomto smere vo všeobecnosti uvádza, že výživné určené na tvorbu úspor sa poskytuje nad rámec aktuálnych mesačných potrieb dieťaťa spravidla za účelom zabezpečenia nákladov na budúce bývanie, štúdium či zdravotnú starostlivosť alebo iné osobitné výdavky presahujúce bežnú spotrebu dieťaťa. Súd môže rozhodnúť o povinnosti rodiča platiť výživné na tvorbu úspor v zmysle citovaného ustanovenia len za predpokladu, že dospeje k záveru o takých priaznivých majetkových pomeroch rodiča, ktoré okrem bežného spotrebného výživného umožňujú rodičovi platiť dieťaťu finančné prostriedky navyše nad rámec bežného výživného, t.j. na vytvorenie úspor pre budúce výdavky. Za skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa možno preto rozhodnúť o povinnosti tvoriť úspory nad rámec bežného výživného len v prípade, ak majetkové pomery povinného rodiča sú tak nadštandardné, že tvorbu úspor umožňujú (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/19/2021).

14. Pri hodnotení dôvodnosti podaného návrhu sa okresný súd vecne správne zaoberal otázkou, či došlo k takým zmenám, ktoré by odôvodňovali zmenu rozhodnutia o vyživovacej povinnosti tak, že by časť výživného bola použitá na tvorbu úspor. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že o výživnom na maloleté deti sa opakovane rozhodovalo v krátkej dobe predtým, ako bol zo strany otca podaný návrh na rozdelenie výživného na výživné spotrebné a na výživné určené na tvorbu úspor. Okresný súd vecne správne poukázal na skutočnosť, že v čase, kedy sa určila aktuálna výška výživného, teda v čase rozhodovania o rozvoze manželstva a o úprave rodičovských práv a povinností k deťom, otec rovnako pracoval v Rakúsku, pričom platil len sumu výživného. V danom čase pritom rodinné prídavky poberal otec, avšak sám deťom žiadne úspory netvoril. Za dôvod pre tvorbu úspor pre maloleté deti tak zjavne otec považuje výlučne skutočnosť, že došlo k zmene poberateľa rodinných prídavkov, teda podľa otca je za situácie, kedy tieto prídavky poberá matka, tvorba úspor dôvodná. Otec pritom nevysvetlil, prečo nebola tvorba úspor dôvodná v čase, keď tieto prídavky poberal on. V aktuálnom konaní pritom nebolo zistené, že by došlo k zásadnej zmene, či už výdavkov spojených s uhrádzaním odôvodnených potrieb maloletých detí, alebo k zásadnej zmene v príjmoch otca a matky. Jedinou zmenou je tak zmena poberateľa prídavkov, keď tieto aktuálne poberá matka. Ak by sa rodinné prídavky, ktoré dovtedy poberal otec, zahrnuli do jeho celkového príjmu, tak v dôsledku tejto zmeny možno konštatovať zníženie príjmov na strane otca, čo znamená negatívnu zmenu majetkových pomeroch na strane povinného rodiča. V zmysle vyššie uvedeného zákonného ustanovenia § 63 ods. 3 Zákona o rodine tak aktuálne nie je možné konštatovať, že by majetkové pomery povinného rodiča dovoľovali tvorbu úspor. V kontexte uvedeného potom okresný súd vecne správne konštatoval, že nebolo preukázané, že by výška výživného bola tak vysoká, že by bola namieste tvorba úspor.

15. Krajský súd nespochybňuje tvrdenie otca, že nárok na rodinné prídavky, ktoré sú poukazované na účet matky a s ktorými môže matka nakladať, vzniká vďaka jeho pracovnej činnosti v zahraničí. Motivácia otca na prácu v zahraničí, s tým spojené výhody či nevýhody, resp. nepohodlie na strane otca spojené s dochádzaním, či nutnosťou zabezpečovať si svoje potreby aj v zahraničí, však nemôžu mať bezprostredný dopad na výšku jeho vyživovacej povinnosti. Je výlučne slobodným rozhodnutím otca, akým spôsobom a v ktorom štáte bude vykonávať svoju pracovnú činnosť a samotná táto skutočnosť nemôže mať vplyv na jeho vyživovaciu povinnosť, prípadne na rozdelenie výživného na časť spotrebnú

a časť na tvorbu úspor. Okresný súd poukázal na skutočnosť, že vo vzťahu k príjmu otca by bolo možné určenie výživného v podstatne vyššej sume, spolu na tri deti až vo výške 800 Eur, teda okresný súd zohľadnil skutočnosť, že časť vyživovacej povinnosti na maloleté deti je kompenzovaná práve vyplácaním prídavkov na deti zo zahraničia. Krajský súd v tomto smere poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/88/2017, podľa ktorého je namieste v prípade, ak sú vyplácané rodinné prídavky, zohľadniť skutočnosť, že tieto môžu sčasti uhradiť potreby maloletého dieťaťa, a preto je potrebné na túto skutočnosť pri určovaní výšky výživného prihliadať. Okresný súd týmto spôsobom postupoval, keď vyčíslil celkovú výšku výživného, na ktorú by bolo možné otca zaviazvať, a dal do pomeru celkové príjmy domácnosti matky s tromi maloletými deťmi a celkové príjmy, ktoré otcovi zostanú po tom, ako uhradí súdom určené výživné. Okresný súd pritom na strane matky zohľadnil aj príjem v podobe výživného plateného z Rakúska, čím sa vysporiadal so skutočnosťou, že časť odôvodnených potrieb detí je kompenzovaná práve týmito rodinnými prídavkami.

16. Čo sa týka námietok otca vo vzťahu k hospodáreniu matky, v zhode so súdom prvej inštancie je krajský súd názoru, že v konaní nebolo zistené, že by matka s finančnými prostriedkami, či už z výživného alebo z rodinných prídavkov, nakladala nehospodárne. Je zrejme, že matka finančné prostriedky vo výške zodpovedajúcej jednorazovo vyplateným rodinným prídavkom vedie na osobitnom účte, a teda nedošlo k ich spotrebovaniu. Ďalšie skutočnosti, ktoré otec uvádza ako príklady nehospodárneho vynakladania finančných prostriedkov, neboli zo strany otca preukázané. Ak otec namieta dovolenky, na ktoré matka s deťmi vycestovala, uvádza krajský súd, že za situácie, kedy to finančná situácia rodiny umožňuje, nie je žiadny dôvod, aby matka s deťmi takúto dovolenku pri mori v zahraničí nemohla absolvovať. Je v tomto smere namieste poukázať na zákonnú úpravu ustanovenia § 62 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine, podľa ktorého má dieťa právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Krajský súd pritom prízvukuje, že matka rodinnú dovolenku absolvovala spolu s maloletými deťmi, teda nie sama. Podľa názoru krajského súdu preto nie je namieste námietka, ktorou otec vytýka matke, že ich spoločné deti zobrala na zahraničnú dovolenku k moru. Ak otec v tomto smere uvádza, že sám žiadne obdobie dovolenky neabsolvoval, je potrebné v zhode so súdom prvej inštancie poukázať na výdavky otca s tým, že v prípade iného rozloženia týchto výdavkov by aj pre otca bol vytvorený finančný priestor na to, aby mohol obdobnú dovolenku absolvovať a na takúto dovolenku zobrať aj svoje maloleté deti. Ak v súvislosti s absolvovanými dovolenkami otec matke vytýka, že k nim došlo počas školského roka, je potrebné poukázať na vyjadrenie matky, že maloleté deti nemali žiadne neospravedlnené vymeškané hodiny. Uvedené námietky otca preto možno hodnotiť ako nedôvodné.

17. Na základe uvedených zhodnotení pristúpil krajský súd podľa ust. § 387 ods. 1 CSP k potvrdeniu odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bol návrh otca zamietnutý.

18. O trovách prvostupňového odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

19. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP, dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP, dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP, v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.